

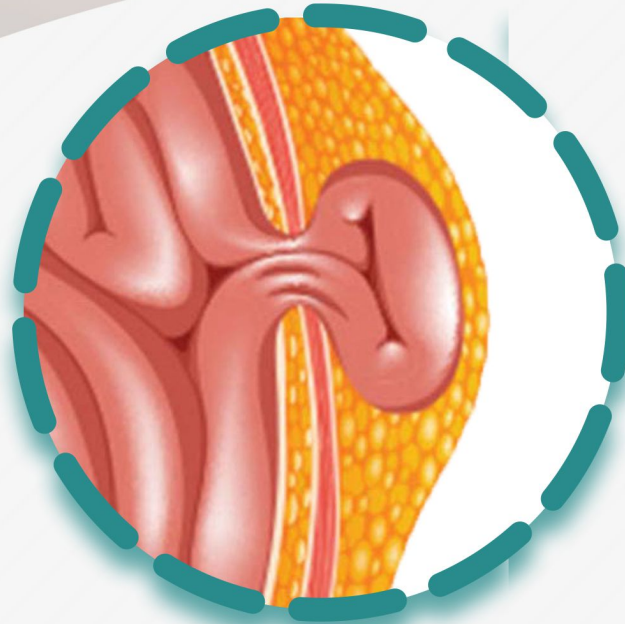

جراحی فتق

● آشنایی با مراقبت های بعد از عمل جراحی فتق

بیمارستان و مرکز قلب سینا

کد سند S/NM/Surgery/7/00
تاریخ بازنگری 1401/09/01

SINA HOSPITAL & HEART CENTER
بیمارستان و مرکز قلب سینا

برای کسب اطلاعات بیشتر از طریق راه های زیر اقدام نمایید:

 sinahospital.com

 031-32205025

 [sina.hospital.isf](https://www.instagram.com/sina.hospital.isf)

سوالات متداول

از کی راه بروم؟ روز بعد از عمل می‌توانید با کمک همراهان اطراف تخت راه بروید. بهتر است طی هفته اول از راه رفتن غیرضروری خودداری کنید. رژیم غذایی پس از عمل چیست؟ تا عصر روز عمل چیزی خورده نمی‌شود تا دستگاه گوارش فرصت لازم برای رسیدن به شرایط قبل از عمل را پیدا کند. سپس مایعات غذاهای سبک مثل سوپ مصرف می‌شود. پس از ترخیص لازم است از غذاهایی که باعث جلوگیری از یبوست می‌شوند استفاده کرد.

مش چیست؟ در صورتی که وسعت محل پارگی جدار شکم زیاد باشد در حین جراحی در محل فتق قرار داده می‌شود. تصمیم‌گیری در این مورد، حین عمل انجام می‌شود. این وسیله از روی پوست پیدا نیست و باعث استحکام محل پارگی می‌شود. پس از چه مدت می‌توان به سر کار رفت؟ بیماران قادرند فعالیت‌های خود را در عرض یک هفته پس از عمل جراحی، از سر گیرند ولی از انجام کارهای سنگین حداقل تا سه ماه باید پرهیز کرد. پس از جراحی تا کی باید پانسمان را عوض کرد؟ صبح روز پس از عمل پانسمان تعویض می‌شود. این پانسمان به مدت دو روز حفظ می‌شود و در صورت نداشتن ترشحات محل زخم نیاز به پانسمان مجدد نمی‌باشد.

چه مدت پس از عمل می‌توان به حمام رفت؟ در صورتی که محل زخم مشکلی نداشته باشد پس از دو تا سه روز می‌توان استحمام کرد. کی بخیه‌ها را باید خارج کرد؟ به نظر پزشک پس از هفت تا ده روز.

پس از ترخیص به چه دارویی نیاز است؟ مسکن و در صورت نیاز آنتی‌بیوتیک.

علامت

علائمی که فتق‌ها ایجاد می‌کنند بیشتر خود را به شکل توده در ناف و یا کشاله ران نشان می‌دهند که اندازه‌های مختلفی دارد. در موارد فتق نافی توده‌ای گرد از وسط ناف خارج می‌شود که می‌تواند از اندازه یک گردو تا اندازه یک توپ فوتبال باشد که بستگی به مراحل فتق و نقص جدار شکم دارد. از نظر آناتومیکی جدار شکم از لایه‌های مختلف تشکیل شده که کاملاً محکم و روی هم می‌باشند. نقص این جدارها به دلایلی که گفته شد باعث می‌شود که این احشاء شکمی به علت فشار داخل شکمی خارج شده و توسط پوست روی آن پوشیده و خود را به صورت توده نمایان کنند. علامت دیگر درد است. درد مسأله مهمی است که باید به آن دقت کرد. اصولاً فتق‌ها تابع وضعیت بیمار کوچک و بزرگ و داخل و خارج می‌شوند. در هنگام سرفه یا زور زدن بیرون زده و هنگام خوابیدن داخل می‌رود. بیشتر بیماران موقع ایستادن زیاد دچار درد مبهم کشاله ران می‌شوند که به علت فشار فتق می‌باشد. بعضی اوقات فتق‌ها (بیشتر در کشاله ران) ممکن است خود را با درد مبهم ناحیه نشان دهد و در معاینه توده‌ای لمس نشود و بیمار با شکایت از درد مراجعه کند. مسأله‌ای که مهم است این است که تا وقتی که این توده‌ها متحرک هستند مشکلی ندارند ولی گاهی این توده‌ها گیر افتاده و باعث درد شدید می‌شوند که جزو اورژانس‌های پزشکی بوده و حتماً باید جا انداخته شود (باید توده بیرون زده را به محل اصلی خود بازگرداند). البته جاناندازی فتق فقط در فتق‌های کشاله ران جایز است و تا دو بار مانعی ندارد اما فتق‌های دیگر حتماً باید تحت عمل جراح قرار بگیرند و جاناندازی جایز نمی‌باشد.

عوارض

شایع‌ترین عارضه جراحی فتق درد ناحیه می‌باشد که گاهی تا یک سال باقی می‌ماند و آزاردهنده است. که مصرف مسکن‌ها و پوشیدن شورت‌های محکم که بیضه‌ها را بالا ببرد می‌تواند کمک‌کننده باشد.

خونریزی و بزرگ شدن منطقه از عوارض دیررس جراحی ممکن است باشد که عموماً کار خاصی احتیاج ندارد و با درمان علامتی (کمپرس آبگرم و مصرف مسکن) بهتر می‌شود.

نکته اینجاست که فعالیت‌های سنگین را بیمار نباید بلافاصله بعد از جراحی شروع کند و احتمال عود فتق را زیاد می‌کند. عفونت‌های زخم هم مانند هر زخم دیگر ممکن است اتفاق بیفتد. اصولاً بعد از عمل جراحی فتق نباید تا 48 ساعت به زخم آب بخورد ولی بعد از آن بیمار می‌تواند به حمام برود.

از عوارض دیگر جراحی فتق سوزش و خارش ناحیه می‌باشد که نکته‌ی مهمی نیست. در جراحی فتق حاد دوطرفه در مواردی که تکنیک غلط باشد عقیمی نیز دیده می‌شود که بسیار نادر است. در کل ورزیده بودن عضلات شکم از عود فتق‌ها جلوگیری می‌کند. اصولاً فتق‌های کشاله ران در افرادی که عضلات شکمی شلی دارند بیشتر دیده می‌شود.

یکی از سؤالاتی که بیشتر مردان بعد از عمل فتق دارند زمان ایجاد روابط زناشویی بعد از عمل فتق است که ربطی به عمل نداشته و هر وقت که بیمار درد نداشته باشد می‌تواند رابطه جنسی برقرار کند.

البته جانداختن فتق کشاله ران هم شرایطی دارد. هنگامی که فتق گیر می‌افتد به علت انسداد روده درون آن و کاهش خون‌رسانی احتمال پاره شدن روده داخل فتق وجود دارد که در صورت پیشرفت این مشکل و سیاه شدن روده جا انداختن جایز نبوده و بیمار حتماً باید به صورت اورژانس جراحی شود و یا هنگامی که بعد از دو بار جاناندازی جا نیافتد باید به صورت اورژانس جراحی شود. علائم ایسکمی (کاهش خون‌رسانی) و کم‌خونی و احتمال پارگی روده شامل درد کل شکم، تب، تهوع و استفراغ شدید و عفونت خونی می‌باشد که بیمار حتماً باید تحت جراحی قرار گیرد.

سوالات متداول

آیا بعد از عمل جراحی فتق عود می‌کند؟
بله - فتق‌ها ممکن است بعد از جراحی دوباره عود کنند که بستگی به تکنیک عمل جراحی دارد. ما گاهی در جراحی فتق از مش یا یک توری مصنوعی استفاده می‌کنیم تا مانند یک پشتیبان از فتق جلوگیری کند که گاهی باز هم عود می‌کند.

آیا فتق بند باعث بهبود فتق می‌شود؟
خیر - در موارد فتق‌های کشاله ران برای مدت محدودی که بیمار جهت جراحی وقت ندارد اشکالی ندارد ولی باعث درمان آن نمی‌شود و استفاده درازمدت از فتق‌بندها باعث چسبندگی لایه‌های فتق و مشکل‌تر کردن جراحی می‌شود.